

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hazasor postáért 5 kr.
Hagyományos hirdetés a fentebbi
hirdetési díj szerint a leg-
először ártól vételek fel-
bőlyegdíj minden külön beita-
rástól 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglalt újságunk sora 50 krajár
iglyel.

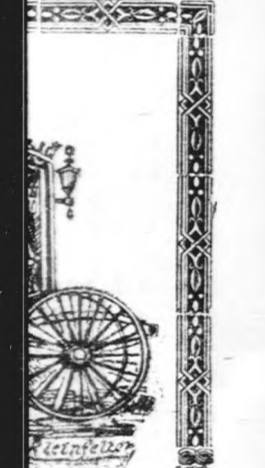
Helyesíró:
Mely minden postai sora 20 kr.
Ezért a hirdetések felvételére a kérés
alváltatás, KUTASI I. Könyv-
nyomdájában, valamint KÖRÖSI
KÁROLY Képző- és Irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentlenül
beküldött levelek nem vétel-
nek nyelvének.

Kéziratok vissza nem
adattal.

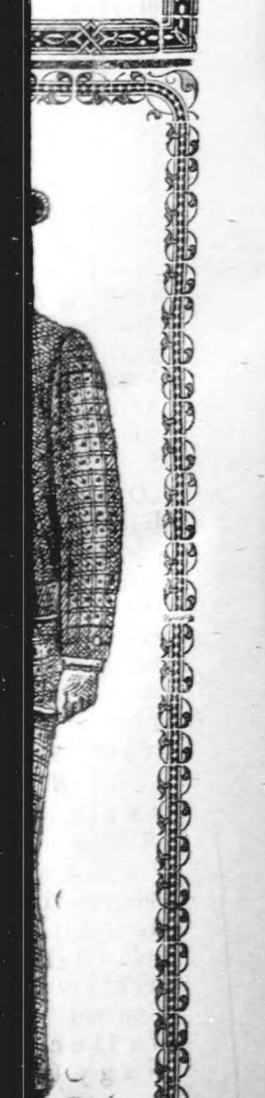
én
fűtésre és
jobb mi-
szállítva
gatósága
részünkre
LOVITS
hánytőzs-

zetközi kiállítás
mára
mány!
t villanyos fény-
gyengesség ellen
időket erősíti
igen kelemes,
hordása a tes-
életrészek.
0 tri, III. oszt.
ára (Dr. Borsodi
ntéza, Nr. 9.
krét küldetik.

a,
melyik felme-
azonnal leve-
posében, a kő-
könyveskét.
ritják, hogy a
nése által, nem
szontalan pénz-
gyógyulást is
küdetik meg.

zete
tnek.
ok.
ok.
gye-

Kossuthért!

(A magyar tanuló ifjúság figyelmébe.)

Debreczen, nov. 25.

(r. e.) A magyar ifjúságra ismét szép és nagy feladatot biz a haza.

A katonai hatalom még ma is a nép-
elnyomás sötét hatalma. Az ifjúság ezen
hatalom rémületes kiterjesztésének követ-
keztében, ma már inkább katoná, mint
polgár s az ösmeretes katonai szellem, en-
nek követeléseit és törvényeit már inkább
intézik ifjúságunk sorsát, inkább hatnak
ki a jövőre, sokkal inkább éreztetik vele-
nyomásukat, mint eredeti befolyását a pol-
gári társadalom, a tulajdonképeni Haza,
a melynek pedig legfőbb oszlópa s egész
jövendő reménye a nemzet ifjúsága.

Ne mulasszuk el annak egyetlenegy
alkalmát sem, hogy az idegenszerű katonai
status lelketől légköréből vont s az ösme-
retes hagyományos szellem bilincseit bur-
czoló ifjúság előtt feltüntessük valódi és
legfőbb hivatását, a melyet a magyar haza
iránti kötelességek határolnak meg. Ez a
magyar ifjúságnak nemzeti s polgári ön-
tudatra való ébresztése, mialatt mérőgel
igyekeznek elszibbasztani érzelmeit és gon-
dolkozását.

Ismét szép alkalma nyílik a magyar
ifjúságnak, ismét szép és magasztos fel-
adat tárul elébe, most, a midőn ezen ifju-
ság színe-java, az egész nemzet ifjúsá-
nak mintegy képviselete, a budapesti
egyetemi ifjúság mozgalmat indit-
ott az iránt, hogy a legnagyobb mag-
yart, Kossuth Lajost ezen esztendő al-
konnyatán már hontalannak nyilvánító törvény
(az 1879. é. L. 31. t. cz.) nagyhazánkfiával
szemben hatálytalanná tétessék. Ezen moz-
galomba — természetesen — bele kíván-
ják vonni a budapesti társak a vidék,
vagyis az öszsznemzet éretlen és lelkesen
érző és gondolkodó ifjúságát.

Valamint a hatalom haza és szabad-
sággellenes cselokra használhatja fel s ká-
ros szellemben óhajtja neveltetni a magyar
ifjúságot, úgy a Nemzeti Genius (nemes
ellentétben) oly nemes eszméket, szent ér-
zelmeket iktat zászlainkra, méltókat azon
ifjúsághoz, a melynek elődei (a mythos-
szerűen hős apák) éltöket és vértöket on-
tották a Rákócziak és Kossuthok lobogói
alatt, diadalról diadalra haladván a ha-
gyományos katonai szellem, a német ve-
zenyszó, német tisztvi vizsga és 25. §.
nélkül.

Mi légyen nekünk egy Kossuth La-
jos? Sötétzöld cyprusoknak árnyán mereng
s végigtekint pályájának csodás, nagy
utain. Bizonyára boldog s lelkében meg-
ifjodik, reményében ujja születik annak
hírére, hogy azon utra, a melyről a most
vezérlő nemzedéket letévesztették, a nem-
zet visszaigyekezik térni ifju nemzedéké-
ben. Letévesztésünk Kossuth Lajos. Ha-
sonlatos levén Hazánk a rege trónvesztett
fejedelméhez, ki hű szolgáljára bizta leg-
föltettebb kincseit, a drága gyémántkövet.
Ha egykor visszanyeri a trónját, oda he-
lyezi koronáját, a melyen aztán a fejede-
lem gazdagságát s a hű szolgálja nagylelkü-
ségét dícsérendi. E kincsetünk, melyet a
Nemzeti Genius (ma még trónvesztett ki-
rály) Kossuth Lajosra, leghivebb szolgál-
jára bizott, nem egyéb, mint Magyarország
függetlenségének és önállóságának eszméje.
Ha Kossuth Lajos meghajolna az őt hon-
talanná tevő, őt honától megrabló s go-
nosz cselátossággal meghozott s ezen év-
ben már érvényesülő törvény előtt, akkor
azt a kincset, a nemzeti kincsek legdrá-
gabbját, kiszolgáltatná az általa szolgál-
tált Haza ellenségeinek. A fogoly király leg-
szébb ékességét odalókná a porkolábnak
s ekkor ez a kincs menthetlenül oda-
vesszne.

Kossuth nem abdikalhat, ha a haza

el is lökte nagy könnyelműen azon jogait,
a melyeknek összege pedig nem volt pusztán
a könnyelmű nemzedék sajátja, hanem
évezredes multnak oly öröksége, a mely-
et teljes épségben kellett volna átszár-
maztatnia az örökséget számonkérő jöven-
dőre.

Mig Kossuth Lajos a hitbizomány őre, csak addig van reményünk ahhoz, hogy még —

..... jönni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százrezek ajakán!

Inkább válik ő azonban hontalanná s
inkább pihen majd idegen föld röge alatt
az ő már csaknem évszázados, szent s ma-
gához mindig hű, szűnni sohasem akaró
küzdelmének fáradozásait, mintsem hogy
elfogadja a törpéknek épített kiburo aj-
tót, a melyen csak meghajlott derékkel
lehet áttálpenni.

Kossuth nem hajlik soha. A magyar
haza egykori kormányzója nem alkudhatik
senkivel. A legnagyobb magyar nem ad-
hatja meg magát, még csak köszönettel
sem tarthatja a legkisebbnek. Sokkal
bőlecsbb, mint hogy belecsalhatná az ügyet-
lenül felállított kelepcebébe.

S a mig ő büszke nyugalmmal várja
az Aristidészek régi sorsát, a száműzetést,
azalatt vigasztalásul szolgál a most folyó
napok olyan fordulata, a mely az ő utját
bizton és serényen egyengeti — hazafelé,
még pedig azon egyedül lehetséges alak-
ban, a mint ő haza jöhet. Hála a magya-
rok Istenének! a 48/49. nagy napok apos-
tola testben és lélekben ma is elég erős
arra, hogy a negyven éves vándorbotot
kezébe véve, a korszellemnek, népének s
a most oly rohamosan váltakozó esemé-
nyeknek hívó szavára — megtegye a nagy
utat. A vándorbot kidözlől kezében s a
nagy vándor oly bizonyos vezérelné megint
a nemzetét, mint négy évtized előtt, azok-
ban a tüneményes esztendőkből vezérelte.

Ezt érzi, ezt sejtja a legnagyobb
magyar, ezt sejtik a haza s a Kossuth
Lajos ellenségei s ha lehet az előbbinél
még nagyobb vigasza, hazánk e prófé-
tai alakjának, e vigasz nem lehetne
más, mint az a tény, hogy nemzete
nem hálátlan iránta, kinek szabadságát
köszönheti a multban s a kinek még
nemzeti fennmaradását óhajtja köszönni
a jövendőben.

Vigaszául kell hogy szolgáljon a
hazánkban hatalmasan fellendülő Kos-
suth-kultusz. Nyolczvanadik születésnap-
ján a nemzeti Megváltás Simeonját
imádszerű érzelmekek vette körül az
egész haza. A legsodálatosabb, a vi-
lágtörténetben páratlan, az ő tollából
egy Pál apostol, úgy Cicero epistoláit
tiszszáryaló levélváltás lön e hatalmas
mozgalom eredménye, mely a magyar
nemzet s egykori kormányzója között bi-
zonyos, az apa és gyermekek közötti biza-
lomteljes közlekedést állapított meg. Most,
midőn a hontalanság napjai tényleg és
(óh! szegyetlenül!) törvényileg is bekö-
vetkeznek, városok és községek sietnek
diszpolgárúkká megválasztani Kossuth
Lajost, mialatt a nemzet százai zárán-
dokolnak el a legnagyobb magyar re-
metelakába, Turinba, hogy ott családót
képezzenek, csoportjuk közepén a ra-
jongva szeretett ősz atyával...

Élő tiltakozás volt, élő tiltakozás
ez ma is minden ellen, a mi Kossuth
Lajos és Magyarország közé toladodik
gátul és intő szó azon elvakult silé-
nyoknak, a kik papiros falat állítanak
a legnagyobb magyar felé tolongó nép-
milliók elé...

S mily szép, mily magasztos az,
hogy a magyar ifjúság részt követel a
nemzet jobbainak nemes mozgalomában.
A magyar ifjúságnak bizonyára fel kell

emelnie tiltakozó szavát s nagyon ért-
hetően kiáltania az aknamunka czudar-
jainak: Valamint nem engedünk elra-
boltatni egy talpalatnyi földet Szent
István birodalmából, ugy nem engedjük
kitöröltetni a legnagyobb magyar nevét
e nemzet népeinek névsorából!

Nagy jelentőségű a magyar nem-
zet ifjúságának tiltakozása. Azt jelenti,
hogy ha a hazaárulók Kossuthot szám-
űzik honából, az ifjúság viszont nem
csupán azt követeli, hogy Kossuth ne
vettessék alá a Bécs remegése s a bu-
dapesti mameluk had gyáva szolgáltsága
miatt meghozott törvénynek, de ellen-
kező esetben kész elégtételt szolgáltatni
ideáljának, imádtott vezérének. Nagy
elgértélt adandó, a magyar ifjúság kész
arra, hogy Kossuth Lajost, eszméinek
lobogója alatt, vállalain hozza honába!
Engedni kell a magyar nemzet s a ma-
gyar ifjúság óhajának. A ki nem enged
hazaszeregetből, engedni fog eszélyből,
vagy rémületből. Kész a magyar ifjúság
a porba tiporni azt, a ki elébe áll e
fenséges menetnek s vérvél felékesíteni
azt az utat, a melyen Kossuth ugy jön
haza, a mint jönnie lehet és kell.

A budapesti egyetemi ifjúság ta-
nácskozik annak megállapítása felett,
mily módon vegyen részt a Kossuth
Lajost hontalanná deklaráló u. n. tör-
vény megváltoztatását célzó mozga-
lomban. Nyilvánossá fog tétetni a meg-
állapodás s valószínű, hogy felhívások
alakjában fog köztudomásul hozatni.
Ösmervén a magyar tanuló ifjúság leg-
nagyobb részének lelkes és hazafias
szellemét, jól esik hinnünk, hogy a meg-
induló ifjúsági mozgalom oly nagy
szabású, oly lelkes és egyuttal éppen
oly méltóságos leend, mint a minőknek
az új véderő törvényt megelőző moz-
galmakat láttuk. Kossuth nagysága, a
nemzetnek e nagyság iránt tartozó há-
lája s a Kossuth szelleme ellen merény-
lett bűn követeli azt. Ez tulajdonképen
a magyar történelem tüntetése
leend, a mely történelem egyik legna-
gyobb, legfényesebb alakja, Kossuth
Lajos ellen tíz év előtt gyalázatos
merényletet követtek el!

Belföldi hírek. Margit főher-
cegnőnek, József főherceg leányának
esküvője Thurn-Taxis Albert herceggel május
8-án lesz. — Gräef lovag lovassági tá-
bornok és honvédségi adlatus utódjául Fori-
nyák Géza altábornagy van kizemelve. —
Felfüggesztett tisztviselő k. Zakay Géza
lőtőlgazgatósági főpénztárnok és Rádler
Károly pénztári ellenőr állásaitól fel-
függesztettek, mivel hivatalaikban több
rendelteségnek és szabálytalanságnak jöttek
nyomára. A vizsgálat nagyobb összegű sikka-
zást derített ki. — Pesti Frigyes, a
kiváló magyar történetíró, Budapestben szom-
baton reggel szélhűdés folytán elhunyt. — A
országos honvédségi gyűlés tegnap
tartott meg Budapesten.

Országgyűlés. A képviselőhá-
z ülése nov. 23-án. — A szombati budget-
vitában a függetlenségi és 48-as pártnak egy
ifju tagja aratott szónoki babérokat. A füg-
getlenségi és 48-as párti Váillyi Árpád
ügyes polemikus beszédet tartott a kormány-
párt szónokai ellen. Rommá tette Rakovszky
agrárius és reformellenes beszédét s aztán
neki fordult Tisza Kálmánnak, a kit ugy tün-
tetett fel, mint a nemzet legnagyobb korrup-
tatóját, mint a politikai erkölctelenség min-
taképt, kinek azt hánytja szemére, hogy
elfecsérelte Telesi László politikai öröksé-
gét. Váillyi Árpád után Tisza István beszélt.
Tisza István, kit atyja, a miniszterelnök
egy padba felrehozódva hallgatott, kezdetben
a budget realitásáról szólott, majd fejtegette
a valuta-kérdést s befejezésül megtámadta az
ellenzéket, főleg Apponyit. Az ellenzéket fak-
cziózusnak nevezte s a parlament méltóságá-
nak aláadásával vádolta. Apponyinak azt hánytja
szemére, hogy nem tudja meggátolni az ellen-
zék fakcziózus viselkedését. Összehasonlítva
édes atyját Apponyival, hogy melyik nagyobb
államférfi, az összehasonlítás mértékéül — a
választások eredményét hozta fel. Orbán
Balázs, Helfy s Irányi határozati javaslatának

volt hó védelmezője. Orbán személyes felszó-
lalásra provokálta báró Roszner Ervint,
a ki azt, a mit Hocknak mondott az elvű-
ségről, kamatostul kapta vissza Orbántól és
Lukács Gyulától.

Külföldi hírek. A z angol parla-
ment téli ülésszaka jan. 30-án nyitattik meg.
— Trieszt új helytartójává Rinaldini
lovag neveztetett ki. — Gróf Chottek
Ottó, az osztrák urak házának tagja, ismert
osztrák főúr, Bécsben elhunyt. — A bra-
zíliai köztársaság. Párisban azt
állítják, hogy az európai hatalmak diplomá-
ciai képviselői Rio de Janeiroban az új ide-
iglenes kormányval szemben a legszűkebb
érintkezésre fognak szoritkozni. Az új braziliai
kormány nagy buzgósággal fáradozik Brazília
összes tartományait felölő foederatív köztar-
sáság felállítására. — A bécsi községtá-
nács zajos vita után elhatározta, hogy kérvényt
intéz a kormányhoz a zónatárfának az állam-
vasutakon való behozatala iránt. — A török
szultán megkegyelmezett a krétai lázadó-
knak. — Az orosz trónörökös
hir szerint elfogja jegezni Margit porosz
hercegnőt. — E hir még megerősítésre
szorul.

KARCZOLATOK.

(A lánchidon. — Mi a fuzió? — Braziliában. — A Tisza K. ur feje. — Elpocskolt puskák. — Regale. — Osztracizmus.)

A lánchidat 1849. nov. 20-án nyitották meg. Először Haynau és Geringer mentek rajta keresztül.

Azóta mentek azon keresztül más nagy urak, kik hazafiságra „noch geringer sind.”

De senki sem haladt keresztül a monu-
mentális hidépitményen oly gyors tempóban,
mint Tisza Kálmán min. elnök, mikor
Schneider berkocsis szöktette meg — az utol-
só tünatészek elől.

„Összekeveredés”-nek nevezi Madarász
József az 1875-iki fuziót, a mely a Tisza-re-
gime kezdetét jelenti.

Az összekeveredés, a Tisza-regime vége
majd — összekeveredés leend!

A braziliai forradalom vérontás nélkül
folyt le. A megurított császárok Lissa-
bonba szállították, a hol különben szintén
szokott földrengés lenni, habár miatta nem is
a trónok inganak meg. Ó felségeik kapnak
subvencziócskát és — a mint a táviratokból
olvassuk — „a legjobb egészségnek örven-
denek.”

Tartsa meg Isten hasonló jó egészségben,
minél tovább. Ritka császári család heveri ki
jó egészséggel az ilyen emóciókat. 1793-ban,
Franciaországban már operálni kellett a fel-
ségeket, sőt dr. Guillotin ur amputációhoz is
folyamodott. A braziliai rendszert követték a
magyar szabadságharczban, a mikor még a
kezeink között volt nádot sem fogtuk el.

Braziliához azonban egyebekben már kez-
dünk nem hasonlítani. Arany-forrásainkat ki-
merítik General Szakramentovics és General
Tisza. Ki tudja, hogy leszünk jövőre — az
arany forrásainkkal?

Tisza Kálmán, a mióta nem nyelvelhet,
hát a fejét rágogatja tagadólág az ellenzéki
szónokok beszédeire.

Aggasztó előjel. A vízkór jele. Politikai
vízkörtől feltik a generálist. Minél több bor-
ral igyekezik ellensúlyozni.

A törököknél különben a fejrázás igen-
és a fejbólgatás jelent nem-et. Ki tudná
kitalálni, hogy mit akar Tisza Kálmán, akár
rázza, akár hajtogatja fejét?

A fejrázásba azonban (és ez tiszta ha-
szon) nem kiálthat közbe Károlyi Gábor gróf,
bár néha ugyan megrázogatja ő is a — Tisza
ur fejét!

Csatár Zsigmond az iránt interpellál, hogy
valjon igaz-e, hogy az államnak egyenként 35—35
o. é. forintjába került 400 000 darab Werndl-
puskákát, mivel hogy a Manichek kiszori-
tották, egy vállalkozó megvette 70 krajczárja-
val (a „Bp. Hp.” szerint 1 frjtával) most pedig
1 frt 70 krajval árulgatja darabját?
Gyönyörű világ!

Mintha csak a báró Bruck-Epuattenféle korszak közlő felderülne, a pléghalléros tolvajokkal.

Az ilyen csatárokat még olyan csatár is agyonveri, a milyen Csatár ur.

A drága Weradl-fegyvert elpocékolták. Ki tudja: mikor bírták sutba a Giffard-féle szélpuska, vagy más új fegyver miatt az egyedül üdvözítő — Manlichereket is?

Mi minden nem kerül nálunk a zsidósárra! Ha így folynak a dolgok, oda kerül a magyar hősiesség és a magyar harckedv is, pedig ez olyan régi találmányu fegyver, a melyet semmiféle új puskával pótolni nem lehet.

A mit Wekerle ur véghez vitt, as nem regále-megváltás, hanem regále-kisajátítás.

Tisza Kálmán (a legujabb keletű agrárpolitikus) ez értelemben fogja majd megváltani a földbirtokot.

*Cserépvavazattal útsz
Ki fát az ó-kor,
„Osztracizmust” alkalmazott
Rószkor, avagy jókor.*

*Cserép-jellem Kossuthra tör
Cserépvál márná:
Osztracizmust követel az
Osztracizmus járná!*

Gili Balázs.

HÉLYI HIREK.

Kossuth — és Debreczen.

Debreczen, november 25.

Még a nyáron, azon idő tájban, midőn Kossuthot a 850 magyar Turinban meglátogatta, egyik vezércikkünkben kifejtettük, hogy tovább nem odázható el Debreczen városának azon kötelessége, hogy Kossuth Lajos diszpolgárainak sorába igassa. Szavaink meghallgatást találtak s az ügybuzgó Szóke János vár bizottsági tag örömmel ajánkozott arra, hogy ezen ügyben indítványt fog a városi közgyűlés elébe terjeszteni. A dolog csupán azért húzódtott ideig, mivel többeknek az volt a nézete, hogy az ilyen indítvány nagyobb jelentőségű bir, ha minél több bizottsági tag aláírja. Megkezdtek tehát az aláírások gyűjtését, — Szóke János ur maga 60, Hódy Béla ur pedig 40 aláírt gyűjtött, — e szerint tehát 100 bizottsági tag írta alá az indítványt, mely már be is nyújtott a polgármesteri hivatalhoz, hogy a f. hó 28-iki városi közgyűlésen tárgyalható legyen.

Az indítvány, melyet Kósa Barna, lapunk segéd-szerkesztője fogalmazott, egész terjedelmében így hangzik:

Nagyságos Polgármester ur!

Teljes tisztelettel felkérjük Nagyságodat, hogy alábbi indítványunkat — elfogadás végett — a f. november hó 28-án tartandó rendes városi közgyűlés elébe terjeszteni méltóztassék.

Indítvány.

Alólítottak azon indítványával bátorokunk Debreczen szab. kir. város tekintetes törvényhatóság bizottságának közgyűlése elé járulni, hogy nagy hazánk fia, Kossuth Lajos, ki ősi alkotmányunkat demokratikus alapra fektette, s kinek neve össze van forrva nemcsak hazánk, de városunk történetével is: a jelen közgyűlés által Debreczen szab. kir. város diszpolgárává választassék.

Hazánknak 31 városa, a nemzeti hála elismerésének jeléül, diszpolgárainak sorába igattatja Kossuth Lajost. Debreczennek, mely Kossuthot falai közt látta, s tanuja volt azon küzdelemnek, melyet a honvédelem dicso munkájában kifejtett, ugyanezt kell tennie, ha csak történeti múltjához hűtlen nem akar lenni!

Kérjük a tekintetes városi közgyűlést, hogy jelen indítványunkat, melyet bővebben indokolni felesleges, egyhangulag elfogadni s a tekintetes városi tanácsot azzal megbízni méltóztassék, hogy Kossuth Lajosnak Debreczen szab. kir. város diszpolgárságáról szóló s díszesen kiállítandó oklevél, még ez év folyamán Turinba elküldessék.

Ezen indítványt teljes tisztelettel beadják és elfogadásra ajánlják: (Aláírások)

Fel se tételük, hogy ezen indítványunk a városi közgyűlésen ellenzői akadnának, annál kevésbé tételük ezt fel, mivel pártkülömbőség nélkül írták azt alá a bizottsági tagok. Előre meg vagyunk arról győződve, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlése egyhangú lelkesedéssel választja meg a város diszpolgárának Kossuth Lajost s midőn ezt megteszi, nemcsak Kossuthot, de önmagát is megtiszteli vele!

Eljén Kossuth Lajos, mint Debreczen sz. kir. város diszpolgára!

Dr. Holub felolvasása. Folyó évi december 1-sején nagyérdemű felolvasást tart Dr. Holub a híres Afrika-utazó városunkban. Nem tartozik ő azon halhatatlan férfiak sorába, kik mint Livingstone, Stanley, a sötét földrészt eddig ismeretlen tájait ezer veszéllyel küzdve beutazták s ezáltal a földrajzot, mely tudomány napjainkban a legnagyobb sikereket képes felmutatni, teljesben új adatokkal gazdagították. Dr. Holub érdemei nem itt keresendők. Ő is vakmerő utra vállalkozott, küzdött előtte eddigéig ismeretlen elemekkel, nélkülözött, fedeztet fel új, még le nem írt földeket, de mindez csak eszköz volt nála egy magasabb, eszményibb cél érdekében. És ez az volt, hogy az afrikai vad népeket velünk művelt európaiakkal megismertesse. Nem érte be azzal, hogy ő maga tanulmányozza egy tőlünk teljesen idegen égjel gyermekeit, hanem közelebb akarta hozni azokat az egész művelt világhoz az által, hogy onnan mindent, a mi csak néprajzi és művelődési tekintetben érdekes lehet, magával hozott. Innen származik óriásinak mondható gyűjteménye, melynek szemlélése feltárja szemünk előtt egy előttünk csak könyvekből ismert embersereg belső életét, iparát, vallását, egész kultur történelmi állapotát. Hogy egy ilyen kiállításnak csak egy töredéke is mily becses és tanulságos lehet, felesleges volna bizonyítani. Érezni kell azt mindenkinek, a ki mindennapi élet szűk látókörén csak némileg is felélelkezni képes. És e töredéket a Dr. Holub gyűjteményének alkalmunk van most megszerezni városunk számára és itt el kell hallgatni minden chauvinizmusnak, mely már is itt ott mutatkozik a Dr. Holub német nyelvű felolvasása ellen. Az bizonyos, hogy az ember, a ki csupán tudományosságjából, minden haszonra való kilitás nélkül egészességét, életét veszélyeztette csupán azért, hogy a művelődésnek szolgálhasson, sokkal fentebb áll, mintsem hogy vele szemben nyelvi tekintetekre különös súlyt kellene fektetnünk. A mit a dr. Holub felolvasásából tanulunk, a mi nemzeti kincsünk lesz akkor is, ha német nyelven halljuk is azt, gyűjteményének ránk eső része pedig örök becsü tárgya lesz iskoláinknak és

museumunknak mindig. Ezek és ehhez hasonló indokok vezették a felolvasó kör választmányát, midőn a dr. Holub előadásának rendezését magára vállalta. Azt hisszük, hogy városunk művelt közönsége is ebben a nézetben van s így méltán tekinthetünk jó reményre a december 1-sején tartandó felolvasás elé, mely érdekesség tekintetében bizonyára semmi kívánni valót nem hagy fenn. Dr. Tüdős Kálmán, a felolvasó kör jegyzője.

Levél Kossuth Lajostól. A hazánk nagy fia, Kossuth Lajos névünnepeinek alkalmából, a nagyérdemű tartott ünnepély jövedelmének egy részéről — tudvalevőleg — az határozatot, hogy az, Kossuth Lajos nagy nevével kapcsolatba hozva fog valamely nemes czélna fordítottatni. Az ünnepély intézői e czél megjelölését kérve, levélileg fordultak hazánk nagy fiához, ki — a nála szokásos előzékenységgel — már mintegy két hónappal ezelőtt elégtérjedelmes levélbeli válaszára méltatva a tudakozódást. A levél mindaddig nyilvánosságra nem hozott. Csaknem hihetetlen az, hogy a midőn Kossuth Lajos Debreczen város közönségét élénken érintő levelet intéz e városba, ez a levél hónapokig heverhet közé sem téve az illető, de még sem egyedül illetékes urak fiókjában. Meg vagyunk róla győződve, hogy Kossuth Lajos levelének közétételét s így közkinccsé válását mindaddig jóhiszeműleg késleltették; azért, mert (a mint beünneket értesítenek) a rendező bizottság ülésén kívánták először nyilvánosságra hozni, elegendő számú bizottsági tag pedig több ízben nem volt összehozható. Elősmérhető — ismételjük — e melegség jóhiszemű volta, de nem ismerhető el helyessége, mert ha elegendő bizottsági tag több ízbeni felszólításra sem jelent meg, fel kellett volna olvasni annyi tag előtt, a mennyi megjelent. Ezek között voltak a helyi lapok képviselői, a kik majd teljesítettek volna kötelemüket a nevezetes levéllel szemben. Megvagyunk az iránt győződve, hogyha a Kossuth Lajos-népnapi ünnepélyt rendező bizottság még egyszer, úgy magán, mint hirlapi uton összehívatik s a meghívásban jelölve lesz a Kossuth Lajos hazánk nagy fia által Debreczenbe intézett levél felolvasása: egy bizottsági tag sem marad el, sőt — ha csak fültanuk kellene — jelen lesz az illető termet zsufolóság megtöltő, érdeklődő hazafias közönség is. Kérjük tehát a rendező bizottságot, intézkedjék ezen értelemben s ha az ajánlott mód nem vezetne célhoz, tegye közzé a levelet egyszerűen hirlapi uton. Tessék mielőbb intézkedni, annyival inkább, mert a helyzetet a miénktől eltérő szempontból felfogó egyének és közlönyök esetleg kellemetlen gyanúsításokkal taglalnák s Kossuth Lajos levelének hosszas visszatartása (éppen

most, a midőn Kossuth diszpolgárrá választatása, vagy az öt expatriáló törvény elleni tiltakozás forog szőnyegen) könnyen országos botrányná fejlődhetnék. Az ügyre különben ismételtlen visszatérünk.

Diszokmány Kossuthnak. Nagy hazánkfának e napokban küldetett el a h.-bőszörményi diszpolgárságról szóló, díszesen kiállított okmány. A h.-bőszörményi polgári olvasó-körben is megindult az iránt a mozgalom, hogy a honossági törvénynek Kossuthot az állampolgárságból kirekesztő szakasza változtatassék meg.

Szinház. Szombaton este a „Kisasszony nyelvése” cz. kedvelt operette adatott, melynek sikeréből az oroszlanrészt Rónaszékyt (Vanderbum), Kopácsy Juliskát (Marjolaine), Hadait (Hannibal), Karacsot (Frikkel), Balassát (Petersoup), Ellinger Ilonát (Aveline) s Hegyesit (polgármester) illeti. A rendezés jó volt, a karok összevágóan működtek. Tegnap este a „Csokonaszertett” ölegény” cz. bohózat mulattatta a közönséget. Somlóné (Ábray Irén) fényes játék adta kiváló alakító képességének, s különösen mint tót fiu elragadóan kedves volt. A kriváni nótát, melyet igen ügyesen adott elő, kétszer megismételtették a kóbor színészek (Rónaszéky Páspöky s Locsarekne) élénk derűltségre keltették a szép számú közönséget. Egyáltalában az egész előadás a jobbák közé tartozott.

Egyház. Az ev. ref. egyház-tanács tegnapi ülésén megválasztották a lelkes-jelölő bizottság tagjai. Összesen 49 szavazatot adott be. Rendes tagokká megválasztották: Beker Mihály 45, Kertész János 40, s Kiss Albert 39 szavazattal, — póttagokká pedig megválasztották: Dr. Medve Kálmán 38, Dr. Kovács Sándor 38 s B. Nagy János 35 szavazattal. A választás a csepléduczai lelkesi állomásra decz. 29-én lesz.

Dalostély. A debreczeni kereskedő ifjak önképző-egyesületének dalköre folyó hó 30-án szombaton a „Korona” szálloda dísztermében Rác Károly népzeneke kara működéssel zártkörű dal és zene-estélyt rendez. Műsor: 1. „Nemzeti zászló” Huber Károlytól. 2. „Virágnak mondanak” Rott E.-tól. 3. „Rip-Rip” cz. operettből Planquetől magándal, előadja Iray Miklós ur, Rác Károly zeneke kara kíséretében. 4. „Honfű bűcsűje” Heim-től. 5. „Népdal egyveleg” Rott E.-tól. Kezdeté 8 1/2 órakor. Belépőt díj személyenként 40 krajczár. A z e l n ö k s é g.

Kisújszállási regále-váltás. Rendes levelezőnk írja: Hiteles helyről kaptam a következő adatokat: Kisújszállás regále-váltása 256,687 frt 25 kr; — ezen összeget 4 és 1/2 százalékos kamatban kap 11,549 frt 25 krt, — a regálebérlet most 18,800 frt, — a város vesztesége tehát: 7250 frt 75 kr. — Ha más városokban is ily dolgok történnek, úgy városunk emelkedése nagyon lassu tempóban fog haladni. A mi városunk tanácsa tényleges előmozdítója volt tanítványainknak, de jövedelmének alább-szállása miatt ez után alig hozhat áldozatot közművelődési czélokra. Városaink jövedelmük fő részét vesztik el a regále-megváltás által. (K. H. L.)

Halálozás. Berghoffer Rafael, a magyar biztosító társaság hivatalnokja, Debreczenből szombaton reggel Tátrafőre — a teli gyógyhelyre — akart utazni, de utközben tegnap a poprádi vendéglőben elhunyt. Berghoffer még csak 32 évet élt, de hosszabb idő

A „DEBRECZENI” TÁRSZÁJA

A GYÁSZOLÓK.

Itta: Ifj. Ábrányi Kornél.
A temetés után meg lett a tor;
Kezdődött komolyan, nagy ünnepélyvel.
Illón a szó, mértékkel folyt a bor;
S hogy jött az est, aludni tértek éjjel.
Első napig volt, — csöndes és komor,
Úgy hitték, ez későbbre jó előjel;
S mert így kezdődött még a másnap is,
Maradt mindenki, még sok vén pap is.

De másnap már, hogy nem volt temetés,
S nem láttak sem koporsót, ravatalt,
Gyászortyokat kevésbé nyeltek, és
Aludni éjjel senki nem akart;
S hogy kiszökött már egy két nevetés,
S ez jobbízűvé tette az italt,
S már szónokolt a kántor és a rektor,
Bizony keresztbe állt már sok szem ekkor.

Bezzeg szökött voln' akkor már a sok pap,
De megfogták: olyan nincs atyafi!
S lenyomták inni, és ha vonakodtak,
Hordókba készülének fojtani.
Hangok vékonyodtak, tréfák vastagodtak,
Szegény papoknak volt mit hallani;
Sőt végül minden szoknyát összeszedtek,
Papokra házták, s tánczra kerekedtek.

S forogván velük úgy is a világ,
S forogván ökis a tánczban, — nem csoda,
Ha nem sokáig bírta meg a láb,
S dülöngni kezdtek, ki ide, oda:
Ezért is persze a papot szidák,
S tivornya hangon szólt a hahota.
A hányszor egy szoknyás pap elhasalt,
S hegyibe tüz, hűsz, hogy majd belehalt.

S hogy már be nem fért több mámor se bor,
S divatba jött a repülő kupa, —
Sebők parancsot ad: elég a tor!
S rendet csinál. Rakatja kocsiba
A sok félholtat. Van a ki daczol,
De ezt kidobják. Nem esik hiba.
S harmadnap este csendes már a vár,
Vendégnek jó soká kaput se tár.

S hogy csönd lett, mert a tor-zaj elpihent,
A csöndben jobban kiújult a gyász,
S a gyásztól még nagyobb lón a csend.
Kedves halott után kihalt a ház!
Négy napja alszik csak a sirba lent,
S oly hosszú négy nap mintha lenne száz,
Négy napja nem hitték, hogy halva fekszik
S most, hogy még nem rég élt, álomnak tetszik.

Hát szép ezüst haja, galambszeme,
Szélid szava, és kedves mosolya,
Mind oda van? és nagy szeretete
Szeretivel nem gondol már soha?
És csak a nyirkos földnek hidege,
Örök sötéte és fakó moha

Lesz társasága, s örli hamuvá?
S így oszlik el?, ki tudja, hogy hová?

S nincs semmi más vigasz, csak a felejtés?
S búsa hála így gyógyúl — halátlanul?
Iván ezen tűnődik, könnyet ejt, és
Sorsába tudatlan' belétanul.
Sebőknek gyásza más. A képzelődés
Öt nem kinezza, és ha könnye hull,
Nem vergődő ész vertéke az,
De úsforrás, mit bú szívből fakaszt.

De bármilyen igaz a bú, de mégis
Idegen föld az! s a szív haza húz.
S eljő egy regg, s im mosolyog az ég is,
S váratlaul jön egy gyors kalauz;
S már ismerősként fogad a vidék is,
Hegyét, mező nyájás fény koszorú:
Szétnézünk, ismert hangot hallgatunk,
Rokon, barát fogad, — s ithon vagyunk.

Így lett Sebők megint az, a ki volt:
Lovát, kutyáját újra simogatja,
S embert leszid. Többé nem búsa, de zord;
S agyában bosszús terveit forgatja.
Nem így Iván. Ő gyászt utálja hord;
De oknak már csupán ürügy nagyattya:
Ivának gyásza már szerelmi bú,
Mely mindenért és mindig szomorú.

S koporsó, ravatal, papok csoportja,
Már mind olyan, mint holdas délibáb
A tengeren. Szem látja, szív nem mondja:
Az átél bú csak tükrözi magát.

S ez is csak addig, míg a regg kioltja
Az éj lámpáit, — s akkor nincs tovább!
És rögtön más a kép, megfogható:
Elszáll az álomrajz, s jön a való!

A nevetés és a csók.

Egy angol lapban a következő nevetés-fajokat olvassuk:
1. Széles száju vagy ocsmány nevetés. 2. A kellemes nevetés vagy mosoly. 3. A megelégedett nevetés vagy mosoly. 4. A meglepetés nevetés vagy protekciós mosoly. 5. A buta nevetés. 6. Az önelégült nevetés, mely merő hiúságból származik. 7. Az udvarias mosoly, mely néha nevetésnek beillik, midőn „muszáj”-ból történik. 8. Az a „fektalt” nevetés, mely a megvetés jelképe. 9. Figyelmes, nyit és vidám nevetés, mely a testet mozgásba hozza és igen egészséges. 10. Gyűlöletből kifolyó nevetés. 11. Öröktett nevetés. 12. Az akaratlan nevetés, midőn az illető minden ok nélkül nevet, ez különben betegség, mely sok ital élvezetétől származik. 13. A fájdalmas nevetés, mely kétségbeesés, csalódás, bosszúvágy vagy vesztesség alkalmával fordul elő.
Egy olasz csillagász 1662-ben fűzetet írt a különböző nevetésekről és azokat osztályokba sorozta. Aki így nevet: hihihí: az melanholikus természetű, az ki így nevet: hahaha! az hidegvérű, a vérmes emberek pedig rendszeren így nevetnek: hohoho!
Az olasz tudós állítotlag egy „huhuh” nevetést ismert, ezt pedig a hypochondrius (képzelődő) emberek közé sorozta. Valami igaz van a dologban, mert a tiszta valódi nevetésnél a-t hallunk, a gunyos nevetésnél t-t, a nyihogó vagy pedig a gyermek és női nevé-

óta, mintegy 16 éven át, szenvedett sorvadásban. Szenvedéseitől a halál megváltotta. Hult tetemeti Poprádon helyezik el végnyugalomra. Béke hamvaira!

* Czéllövészet Holnap, továbbá szerdán, csütörtökön és pénteken katonai czéllövészet tartatik a Pallagon, miért is az oda-vezető utak el lesznek zárva. Felhívjuk erre a közönség figyelmét, nehogy az arra utazók feltartóztatásnak legyenek kitéve. Hogy helyes e azon intézkedés, hogy a katonai czéllövészet miatt a közlekedés meggátolatik: az más kérdés, — de hát mi nem segíthetünk a bajon, ha a polgári hatóság minden felszólalás nélkül túri az ilyen — hogy is nevezzük legenyhébb szóval — katonai szekurátát!

* A szomszédból. A szabolcsmegyei függetlenségi és 48-as párt gyűlést tartott e hó 20-án Nyiregyházán az „Európa” szállóban. Bory Béla elnök bejelentette a párt legközelebbi kifejtett mozgalmát. A gyűlés kimondta, hogy csak 48-as érzelmei egénekre adja szavazatát a decz. 17-én megejtendő megyei általános tisztújítás alkalmával. A jelölés következőleg történt: aispán Miklós L., főjegyző Mikecz János, I-ső alj. Vidovich, II-ik alj. Mikecz Dezső. Főgyűrés: Szikszay Pál, ügyész: Fejér Imre arvaszéki elnök: Okolicsányi G., úlnökök: Péchy Gy., Bőszörményi K. és Novák Gy., jegyző Gergelyffy Ferencz. A járási tisztviselőkre nézve a megyei tisztújítást megelőző napon tartandó gyűlésen fognak határozni.

* Az állandó batyu-bál rendező bizottságának tagjai, és azon családok, melyek a batyu-bálokban részt szoktak venni, elhatározták, hogy egy közös nagy fényképen levették magukat. — A társaságba mintegy 33 család tartozik, így a képsorozat nagy arányú lesz. A fénykép tervezete már készen van s az bizonyára nagyon kedves emlékül fog szolgálni azoknak, kik ezen feledhetetlen mulatgokban részt vettek.

* Amerikai házasságok. Cincinnatiiban e napokban meghalt egy Müller Henrik nevű cipész, a kinek igen mozgalmas házaselete volt. Első neje meghalt, miután egy leányt hozott a világra. Müller nemsokára elhunyt nejeinek hugát vette el, ki szintén egy év múlva egy leánykának világra hozatala után meghalt. Müller meglehetősen vagyonra tett szert és apósa rábeszélte, hogy vegye el már most harmadik leányát. Három év múlva ez a felesége is egy leányt szült, de tíz nappal a szülés után meghalt. Időközben apósa is elköltözött ebből az árnyékvilágból és a háromszoros anyós szereteteinek elhunytát siratta. Ekkor Müllernek megtetszett az özvegy és a gyászév letelte után elvette feleségül. A házasság boldog volt s Müller negyedik neje egy év múlva egy lánykával ajándékozta meg. De a negyedik feleség is meghalt tíz nap múlva s kevéssel azelőtt férje is követte őt a másvilágba. A négy leány még életben van. A első három egymásnak mostoha nővére s a leutóbb születettnek unokahuga, ez pedig amazoknak első sorban unokahuga, mostoha nővére, de egyuttal nagynénje is, míg a negyedik Müllerné saját nagynénjének öreanyja és mostohaanyja volt.

Jogász colonne.

Hogy fog sikerülni a joghallgatók második colone-ját? népes lesz-e? megfogják-e jelenni azok a bájos leánykák, kik az első coloneestélyen jelen voltak. Meglesz-e az a tesztelenség, az a páratlan jó kedv, mely az első colonne estélyen uralkodott? Ily gondolatokat forgatva elmében indultam el tegnapelőtt estve a Korona szálloda felé, hol a helybeli

joghallgatók második, az idén utolsó colonne estélyüket tartották

Olaérkezésemkor már telve volt a Korona nagy terme, a férfiak komplementjait mindenfelől mosolygó angyalarcok fogadták. Az ismerős fiatalemberekre kétszeresen nyíjas a leánykák mosolya, mert hiszen különösen oly leánykák, kik ezuttal először jelennek meg a báterem sima parquettején, az ő kezükbe van letéve jól mulatásuk sora. Vajjon figyelmes lesz e a Géza és Béla? fog-e sok tánczos bemutatni? ez hallatszik szájról-szájra mindenfelé. Hogyis ne lenne figyelmes, — vigasztalja mindenik maga magát, először is ő jogász s ez, hogy figyelmes lesz már magában is elég biztosíték s másodsor a mama is felkérte, hogy néha-néha felénk is tekintsen. — Oh a mamák eleslátása utólrhetetlen s ha Alice vagy Clemence csak két perczi pihen is, tekintetök rögtön a terem közepe felé fordul, hol a fekete frakkos sereg csoportosul a legkedvesebb szemlére, mely e sárteken létezik, homlokuk tesztelős redőbe húzódik össze s az ismerős fiatal ember szejmei a mama átható tekintetével találkoznak. — Siet is aztán a Géza vagy a Béla kötelességének eleget tenni, viszi a tánczosokat egyremásra bemutatni. A mama arczán elsimulnak a redők s a fiatal ember minden tánczos bemutatáskor egy eliserő mosolyt kap.

Egyszerre csak felhangzott a négyes ütemei s a rendezők hársány hangja visszhangzik a teremben: „kérem felállni a négyesre”. Az újságíró pedig elindul a teremben, hogy a hangulatot, különösen a nők ajkáról tanulmányozza. Ha a férfiak mondják egy mulatságról, hogy sikerült, az csak félig sikerült, de ha nő ajkáról rebbennek el e röpké szavak: „ej beh jól mulatok,” annak a mulatságnak a renoméja tíz esztendeig nem élül el.

A táncz, melyre felállott a társaság (50 pár) a quadrille de la ceour s ez és a souper csárdás szokott legalkalmasabb lenni az általános hangulat elérésére, mert Alice vagy Clemence ezt a tánczot semmiért sem adná másnak, csak oly fiatal embernek, kivel legalább is sympathizozik.

A francia négyes a legrégibb társas tánczos egyike — s hogy minden elite mulatságon tánczolják, míg rokoni a tánc és a grand mazur a feledés homlyába tünnek; annak az oka, hogy nélkülözhetetlen házagot pótol, — nem fáradszó, a pároknak pár perczi kellemes társalásra nyújt alkalmat s a choisé croisé figurájában a tánczos minden ösmerősének obligát hódolatát bemutat-hatja.

Mig így elmélkedtem a négyes pótlhatatlan voltán s szemeim révedezve tekintettek végig a hölgyek bájos csoportján, egy ismerős hang üt meg fületem. — A colonne végén egy bájos és szellemes leányka élénk társalagást folytatott a tánczosával s kifejezést ad abbéli nézetének, hogy nincs kellemetlenebb mint a colonneban utolsó párnak lenni. „Miért? kérdi a fiatal ember, ki sehogy sem képes a feladott talányt megfejteni. — „Azért — válaszol a leányka — az ő utánozhatatlan kedves modorával — mert itt az ember legjobban ki van téve a mamák observantiájának”. Körülnéztem, egy futó tekintet s beláttam, hogy tökéletes igaza van.

Tovább menve, kérdezem egy leánykától, hogy mit szól ehaz a mulatsághoz? — „Minden tekintetben sikerült mulatság — válaszolt ő — de kinek is sikerülne a mulatság rendezése s ha nem a jogászoknak, — ők Themis szolgálatába állanak, Themis pedig collegája lévén Therpsichorenek mindig kieszközli muzsatársánál számunkra a sikert.

A négyes véget ért. A szünóra megkezdődött. — Az egész társaság, mely városunk intelligentiáját csaknem kivétel nélkül magában foglalta, kivonult az étterembe, hol a Magyarfiu kitudó zenéjét halgatva pihente ki a táncz fáradalmát. — Itt állítottam össze a fényes névsort, mely mindennel elclatásából bizonyítja az estély sikerültét. Jelen voltak a colonneestélyen.

Lányok: Bay Mariska, Bay Szeréna, Beke Rózsika, Bekény Anna, Bernáth Szeréna és Vilma (H.-Pályi), Bóka Szeréna és Margit (Er-Mihályfalva), Bosznay Etelka, Bruttman Vilma, Csanak Margit, Emuerré Tónika, Erdőssy Mathild, Farkas Gabriella, Farkas Ilona, Fehér Mariska, Fráter Gizella (Er-Semjén), Fráter Viola (Vértes) Harsányi Gizella, Harsányi Ilona, Hoffman Margit, Kállay Mariska, Kálmánchelyi Irén, Katz Irén, Kubay Jósika, Király Ilona, Nacy Vilma, Orokocsi Végh Émi és Vilma, Rásó Mariska, Schmid Miczi, Steinacker Viola, Sepssy Mariska, Szathmáry Vilma és Ilona, Szikszai Margit, Szunyogh Berta, Tüdös Erzsike, Ujhelyi Irén, Ujváry Ida, Ura-novich Margit és Walter Berta.

Asszonyok: Bay Ferenczné, Bay Istvánné, Bekény Péterné, Bernáth Istvánné (H.-Pályi), Biró Józsefné, Bóka Edéné (Er-Mihályfalva), Bosznay Károlyné, Csanak Józsefné, Emmertné, Farkas Albertné, Fehérné, Hoffmanné, Kállayné, Kálmánchelyiné, Katzné, Dr. Király Ferenczné, öz. Hunyady-né, öz. Hevessy-né, O. Végh Jánosné Rásó Gyuláné, Schmidné, Steinacker-né, Sepssy Dezsőné, Szikszainé, öz. Szunyogh Istvánné, Tüdös Jánosné, Ujváryné, Uramovichné és Walter-né. — A szünóra után tüzelt fogott hozzá a fiatalság a souper csárdáshoz, melyet 20-szor újrátartak meg. — A minden ízében sikerült mulatságnak csak a reggeli órák vetettek véget s a jelenlévők egy feledhetetlen emlékével távoztak el. — A viszontlátással! A jogász bában, azt hiszem, mindnyájan találkoznak. — Adieu!

Uj műcsarnok Budapestén.

Budapest kezd minidább világvárosi jellegét öltetni magára. A nagyszerű építkezések folyton monumetálisabbá tessék öszbenyomását; az egyes részletek pedig valóságos meglepetést nyújtanak újdonszerűségük és szépségük által.

Igy legközelebb általános érdeklődés és bálulat tárgya volt a Hatvani-utczában készült vasúrház, mint egyetlen és páratlan a maga nemében a continensen és még feltűnőbbé lett a nagyszerű fényvel berendezett Neruda-féle üzlet rem megújítása után; újabb azonban az épület első emeletén megnyitott óriási csarnok kelti fel a közönség figyelmét és pedig méltán, a mennyiben ott oly művészetet nyújt látványosság gócpontja van, minő eddig Budapestén nem létezett. A Késmárky és Illés ismert czég rendezte be ezen csarnokot állandó műtárlatnak, hol a külföldi és hazai iparművészet legújabb és legszebb alkotásai vannak a legzadagabb választékban öszgyűjtve és közzszemlére téve. A mi a párisi világháttáson díszmű-árak és fényűzési czikkeiben új és szép látható volt, a mi Anglia műparteleiben ismert eredetiséggel és genialitással alkotott, a mi hazánk fejlődött majolika- és fayence-gyártmányában legszebb produktátot, ott díszelő számos változatban Késmárky és Illés ezen új műcsarnokában, mely egy nagy kiállítás gazdagságát, pompáját és műizlését egyesíti magában, s mely a legkellemebb séta-alkalmat nyújtja a nagyközönségnek a leggyönyörűbb műtárgyak megcszemléhetésére.

A Késmárky és Illés czég már régt bírja a közönség bizalmát és elismerését, mert Hatvani-utczai díszmű-keres-edséiben eddig is a legszebb árak szolgáltattak ki; keresepi uton levő utazó-czikkek és sport-árak raktárában a legjobb készítmények legújanyosabb állapotban; a Keresepi bazárban pedig a legnagyobb játékaru-raktára van, mely tárgyak hazai készítmények. Szélsőkán árva és szegény gyermekek által a külföldi ve-senyárakat felhaladó csinnal és szilárd-sággal állítatnak elő.

A Hatvani-utczai műcsarnoknál azonban a Késmárky és Illés czég az első Budapestén, hogy világvárosi módon nem földszinten, hanem az első emeleten rendezte be óriási csarnokát díszmű-tárgyak és iparművészeti készítmények állandó tárlatává, mely valóban páratlanul áll az osztrák birodalomban, s a párisi és londoni ilyenféle csarnokokhoz hasonlóan — czéjja, főleg alkalmat nyújtani minden iparművészeti novitás megtekintésére, a nélkül hogy az általános szokásos kínálgatással háborgattatának, csupán hogy megkedvelés esetén a látott tárgyat megvehesse a szemlélő, úgy mint az minden kiállításon szokásos.

Reméljük, hogy a nagy közönség megértve és méltányolva a Késmárky és Illés czég intencióit, tömeges látogatásával éppen úgy fel fogja karolni ezen új vállalatát, mint az eddigieket pártfogása által a legszebb felvirágzásra juttatta.

x Egy népszér. — A Moll féle francia borszesz és só által a betegeknek egy ép oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közvényes és csuzos bántalmaknál sebeknél és daganatoknál. — Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll. A gyógyszeres és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyag-kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kéréndő az ó gyári jelvényével és aláírásával 2.

Muzsák.

* A 13 vértanu albuma. 1890. október hó 6-án leplezik le Aradon a 13 vértanu szobráit. Teljes felszáradt telt el ama nap óta, melyet a magyar nemzet leggyászosabbjai közé számít véres betűkkel irt történelmének lapjain. Harmincz éve mult, hogy az eszme — a 13 vértanu emlékének szobrot emelni — a hazafias hirlapok utján megfogalmazott. Az ige testté lön... Az eszme megvalósult... Magyarországnak a vértanuk emlékéhez és magához méltóan kell a leplezés napját megünnepelnie! A „Kölcsy-Egyesület”, mint a régebbi Magyarország délkeleti részeiben a magyar állam-eszmének és magyarosodásnak terjesztésére a nemzeti művelődés megerősítésére alakult egyesület, csak kötelességét vélte teljesíteni, midőn elhatározta, hogy a leplezésnek, a nemzeti ünnep jelentőségének emelésére oly albumszerű képes könyvet ad ki, melynek feladata volna a szabadságharcz utolsó jeleneteire, valamint az elnyomatás napjaira vonatkozó események — és szemtanúnak élő szóval adott elbeszéléseit, vagy még friss emlékezetben levő szóhadományait is öszgyűjteni és megőrizni s így a magyar szabadságharcz tragodiájának utolsó megrendítő felvonását az öszes adatok lehetőleg kimerítő felsorolása mellett chronologius sorrendben való csoportosításával feltüntetni. De „A 13 Vértanu Albuma” nem pusztán ama nagy idők nagy eseményeinek felsorolása és a 13 vértanu kivégeztetésére vonatkozó hiteles adatok lehetőleg teljes gyűjteménye, hanem a még élő hősök részéről a holtak sirján folygított emlékdíszat, valamint a jelenkorak honseretetre buzditó írói- és eszmekért lelkesülmi tudó fiai által a vértanuk emlékének szentelt apotheosis kíván lenni, gloriificatiója a vesztőhelyen a hazáért szenvedett vértanu halálnak. A mú 1890. október 6-án jelenik meg és a kéziratok 1890. február hó végéig küldendők be a „Kölcsy-Egyesület” alelnökének Antolik Károly gymo. tanár urnak Aradra.

— Nemzetes uraimok cím alatt Mikszáth Kálmán öszgyűjtött munkáinak füzetes kiadásából immár a harmadik teljes kötetet bírjuk. Révai testvérek e füzetek 14. és 15-ikét is; beklüdván hozzánk, rövid idő alatt oly három kötettel gyarapodott könyvtárunk, melyre a világ minden irodalma büszke lehet. Révai testvérek kiadóhivatala (Budapestén, IV. váczu. 1.) megérdemli az osztatlan elismerést, de megérdemli a tömeges pártolást is, hogy jövőben is ily kiadványokkal gyarapítsák eredetiek dolgában oly szegény könyvpiacunkat. 15 füzetelt 3 kötet van teljesen befejezve és mind a három igazán diszkótet. Egy füzet ára csak 35 krajczár.

Közgazdaság. Gabnáárak. (Budapest terménytőzsde nov. 25.) Buza tavaszra 8,59 pénz, 8,61 árú, buza őszre 7,90 pénz, 7,92 árú, — május—juniusra 5,18 pénz, 5,20 árú.

Tengeri 1890. máj.—jun. 5.13 pénz, 5.15 árú, jul.—aug. — pénz, — árú. — Zab tavaszra 7,36 pénz, 7,39 árú, őszre — pénz, — árú, Káposztarepce augusztus—szeptemberre 12. 1/2 pénz, 12. 1/2 árú.

—Sertésvásár. A kőbányai sertéskereskedés oszarnok távirata, nov. 21. Az üzlet szilárd. M. urasági öreg nehéz 49.—50.00—frtig ma. urasági fiatal nehéz 51.—52.—frtig, magy. urasági fiatal közép 51.—52.—frtig, magy. uras. fiatal könnyű — frtig, magyar szedett nehéz 48.—49.—frtig, magyar szedett közép 48.50—49.50 frtig, magy. szedett könnyű 48.—49.—frtig, romániai bakonyi átmeneti nehéz — frtig, rom. bakonyi átmeneti közép — frtig, romániai bakonyi átmeneti könnyű — frtig, rom. átmeneti eredeti közép — frtig, szerb. átmeneti nehéz 46.—47.—frtig szerb. átmeneti könnyű. 45.—46.—frt. hízó a vasutról mázseszia. — frtig, hízó 1 éves élőszuliban — frtig hízó két éves élőszuliban (makkos) — frtig, öreg makkos sertés élőszuliban, 4/4 levonással: — frtig. Az árak hialalt sertéseknél páronként 44 kgl. 4%-os levonással métermázsánkat értendő. Romániai és sserbiai sertéseknél, melyek mint átmeneti, adatnak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban váln fejében megterítetik.

Sertéselátszám: nov. 21-én volt közlet 91,050 drb, november 22-én felhatott 2272 drb, november 22-én elzállított 1853 drb. Maradt készletben 91,469 drb sertés.

Apró cseprő.

Megfizethetlen. „Barátom, az új perrendtartás valóban megfizethetlen”, szolt egy fiatal ügyvéd a máikhoz. — „Megfizethetlen” — felelt a másik — „nem csupán az új perrendtartás, hanem a vele járó perköltség is!”

Kárpáti emlék.

Rohannak a félhöz az éj homályán, Táborukat titokban öszvevonva, A szuronyok elővillannak árnyán, Peregek a dobok dühös rohamra.

Én ablakomnál állok s nem adok rá, Hogy tör ki ég s föld lázadt indulatja, A fülemilére hallgatok, ki bokrán Párvát remek dalokkal csalogatja.

Bartók Lajos.

A lábujjról mértéket véve, az óriást mértük meg.

Hugó V.

A csillagos égre tekintve, önkéntelenül az a kérdés tolok ajkainkra: vajon élhetnek ilyen ég alatt még rossz emberek is? Dosztojevszky.

A hullámok hosszáról és magasságáról a washingtoni hydrografikus intézet táblázatot csinált. E táblázat szerint a leghosszabb hullám fél mérföld és 23 másodperczi tart. Vi-har alkalmával az Atlanti oceanában 500—600 láb hosszúak a hullámok s 10—11 másodperczi szoktak tartani. A hullámok átlagos magassága 30 láb, s kivételes a 44—48 magas hullám.

Az ibolya s az árvácska — gyógynövények. Egy francia vegyész legújában bebizonyította, hogy az ibolya s az árvácska szalicilsavat tartalmaznak, még pedig nem kis mennyiségben. Érdekes, hogy a nép már századok óta szalicilsavval gyógyított bizonyos betegségeket, még mielőtt gyógyító erejéről határozott tudomása lett volna.

A hüvelyk-ujj. — Okmányok alá az irni nem tudók névalírás helyett rendszeren keresztet írnak. Amerikában most új módot találtak az aláírás helyettesítésére. E szerint az irni nem tudó hüvelykujját tentába mártja s a papírra nyomja. E lenyomat teljesen hiteles, mert minden ember hüvelykujja különböző.

2300 növényfaj ismeretes, melyeket az emberiség különböző czélokra fölhasznál, még pedig 1140-et orvosi czélra, 600-at egyedül, a többit ipari és kereskedelmi czélokra. Ezenkívül mézet 6, olajat 30, festő anyagot 76, viaszt 8, narkotikus szereket 66 fajú növényből állítanak elő.

Debr. színház.

Holnap, kedden, 1889 november 26-án, páros bérletben:

KISASSZONY FELESÉGEM.

Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kisdó Kutasi Imre

